

Integraal Veiligheidsbeleid gemeente Barendrecht

Voorwoord

Een veilige leefomgeving is essentieel voor fijn wonen en werken in Barendrecht. Als burgemeester ben en voel ik mij verantwoordelijk voor het waarborgen van de veiligheid in onze gemeente.

Samen met onze verschillende partners, binnen en buiten het veiligheidsdomein, werken we al jaren aan het veiliger, leefbaarder en aantrekkelijker maken van Barendrecht. Dit doen we door intensief samen te werken, zaken integraal op te pakken wanneer nodig en elkaar goed op de hoogte te houden van de actuele zaken in onze gemeente. Onze veiligheidspartners hebben dan ook een waardevolle bijdrage geleverd aan de totstandkoming van dit vernieuwde Integraal Veiligheidsbeleid.

We werken aan veiligheid niet alleen vóór, maar ook mét onze inwoners. In de zomer van 2023 is, voordat dit beleidsstuk verder werd ontwikkeld, via een enquête aan onze inwoners gevraagd welke aspecten van veiligheid zij belangrijk vinden. Hier zijn heel veel reacties opgekomen. Aan de uiteenlopende resultaten was duidelijk te zien hoe lastig het is om prioriteiten te stellen in deze onderwerpen. Met dit vernieuwde Integraal Veiligheidsbeleid (IVB)2025-2028 geven we prioriteit aan de belangrijkste punten om de veiligheid in ons werelddorp te vergroten.

De komende jaren houden we ook de actuele thema's en trends in de gaten en stellen we de prioriteiten bij als dit nodig is. Initiatieven en wensen vanuit de samenleving zijn daarbij van belang en blijven we stimuleren. Binnen dit Integraal Veiligheidsbeleid blijft er daarom ruimte voor participatie en initiatieven. Inwoners en partners roep ik van harte op hiervan gebruik te maken. Samen zorgen we voor een nog veiliger Barendrecht!

Ronald Schneider

Burgemeester van Barendrecht

Inleiding

Een veilig Barendrecht realiseren we met elkaar. In dit Integraal Veiligheidsbeleid zijn de ambities en doelstellingen op het gebied van openbare orde en veiligheid opgenomen voor 2025 tot en met 2028. Het college stelt jaarlijks een uitvoeringsplan vast waarin concrete acties zijn geformuleerd op basis van de prioriteiten in dit beleidsplan. De acties in het uitvoeringsplan worden na afloop geëvalueerd. Dit geeft de mogelijkheid om aan te sluiten bij de actuele ontwikkelingen en bij te sturen daar waar dat gevraagd wordt. In het uitvoeringsplan wordt tevens een financiële paragraaf opgenomen.

Reikwijdte

De integraliteit van dit beleidsplan houdt in dat er verder gekeken is dan uitsluitend het veiligheidsdomein. Samen met interne en externe partners zijn diverse expertises samengebracht met dit beleidsplan als gezamenlijk resultaat. Uit het participatietraject zijn een aantal aandachtspunten naar voren gekomen. Zo vinden inwoners het belangrijk dat er aandacht is voor de problematiek rondom jeugdoverlast en -criminaliteit. Ook gaf de gemeenteraad aan dat er aandacht moet zijn voor de verkeersveiligheid in Barendrecht. Deze aandachtspunten zijn zoveel mogelijk meegenomen. Het voorkomen van problematiek binnen de aanpak Zorg en Veiligheid ligt voor een belangrijk deel bij het sociale domein. Belangrijke onderwerpen binnen deze aanpak zoals 'personen met onbegrepen gedrag', 'jeugd en veiligheid' en 'woonoverlast' komen wel terug in dit beleidsplan.

Analyse- en participatiefase

Om effectief beleid te ontwikkelen, is het noodzakelijk dat er een goed beeld is van de actuele veiligheidsproblemen. Aan dit beleidskader ligt dan ook een uitgebreide veiligheidsanalyse ten grondslag¹. Vervolgens is een breed participatietraject doorlopen met professionals van de gemeente, veiligheidspartners en inwoners. Het participatietraject bestaat uit de volgende mijlpalen:

- Ophalen input bij gemeenteprofessionals uit verschillende disciplines (25 mei 2023)
- Bespreken van de veiligheidsanalyse en ophalen input bij de raadscommissie (20 juni 2023)
- Ophalen input bij veiligheidspartners (6 juli 2023)

1) Een samenvatting van de Veiligheidsanalyse 2019-2022 treft u in de bijlage.

- Ophalen input bij inwoners via een inwonersenquête (ingevuld door 321 respondenten, resultaten gepubliceerd op 14 juli 2023)²

Het beleidsplan is voor advies voorgelegd aan de Politie, het Openbaar Ministerie en het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV).

De analyse van de problematiek, de opbrengsten uit het participatietraject en de doelstellingen uit het Meerjarenprogramma 'Barendrecht Werelddorp 2022-2026' hebben geleid tot vier prioriteiten voor de jaren 2025-2028. Met de gekozen prioriteiten geven we richting aan de veiligheidsaanpak de komende jaren:

1. Veilige Wijken
2. Verkeersveiligheid
3. Jeugd en Veiligheid
4. Ondernijning

Leeswijzer

In het eerste hoofdstuk leest u de uitgangspunten die binnen ons beleid en uitvoering van belang zijn. In de daarop volgende hoofdstukken wordt per prioriteit beschreven waar we de komende vier jaar aan gaan werken. De prioriteiten (veiligheidsthema's) zijn opgedeeld in meerdere subthema's. Per (sub)thema komen de trends, ambities en doelstellingen aan bod. In de bijlagen vindt u een samenvatting van de veiligheidsanalyse en de resultaten van de enquête onder inwoners.

Uitgangspunten

De hieronder beschreven uitgangspunten bieden een richtinggevend kader waarbinnen het Integraal Veiligheidsbeleid de komende jaren wordt uitgevoerd. Het zijn vertrekpunten die houvast bieden bij de uitwerking van de genoemde prioriteiten, als ook bij de keuzes die worden gemaakt in de uitvoering om te komen tot het beoogde resultaat. De opbrengsten uit het participatietraject en het Meerjarenprogramma 'Barendrecht Werelddorp 2022-2026' zijn gebruikt om tot deze uitgangspunten te komen:

We werken samen

Per 1 januari 2024 is de gemeente Barendrecht een zelfstandige organisatie. De slagvaardigheid van een eigen gemeentelijke organisatie zorgt dat we beter kunnen inspelen op actualiteiten en ontwikkelingen binnen het veiligheidsdomein. De regie op het veiligheidsbeleid is de verantwoordelijkheid van de gemeente. Daarbij zoeken we de afstemming met onze (veiligheids)partners, zoals de politie, het Openbaar Ministerie en het RIEC. De actualiteiten en ontwikkelingen vragen om een integrale samenwerking tussen al deze partijen, waarbij een ieder vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid deelneemt. Zo zorgen we in de gezamenlijk aanpak voor een goede balans tussen preventieve en repressieve maatregelen.

We zijn flexibel

In toenemende mate hebben we als gemeente te maken met complexe maatschappelijke vraagstukken, zoals de ontwikkelingen in de jeugdzorg, de verschillende migratiestromen en polarisatie. De opgaven die hieruit komen zijn niet altijd op voorhand te voorspellen. Om hier goed op in te kunnen spelen en actuele thema's op te kunnen pakken, is ruimte en flexibiliteit nodig. Naast de prioriteiten genoemd in het Integraal Veiligheidsbeleid, bieden de jaarlijkse uitvoeringsplannen ruimte om op deze opgaven in te spelen.

Wij werken gebiedsgericht

De objectieve en subjectieve veiligheid in een wijk of gebied worden bepaald door verschillende factoren. Overlast en criminaliteit in de eigen buurt versterken gevoelens van onveiligheid. Dat geldt bijvoorbeeld ook voor de verloedering van de woon- en leefomgeving. Wanneer er sprake is van een stapeling van factoren al dan niet in combinatie met complexe problematiek, kan dat leiden tot (ernstige) overlast en criminaliteit in een wijk of gebied. In dat geval is een structurele integrale aanpak vaak onmisbaar. Door gebiedsgericht te werken worden de hotspots in kaart gebracht en wordt bekeken wat de achterliggende (sociaal-maatschappelijke) oorzaken zijn. Goede informatiedeling en samenwerking met partners is hierbij belangrijk. De gemeente vormt hierbij de verbindende schakel tussen (kwetsbare) inwoners, zorg- en welzijnspartijen, onderwijs, jeugdzorg, veiligheid, justitie en andere partners.

We werken informatiegestuurd en datagedreven

Voor het voeren van regie op de veiligheid is een goede informatiepositie essentieel. Dit bereiken we door binnen de juridische kaders zoveel mogelijk informatie met onze partners te delen, informatie te

2) De resultaten van de inwonersenquête treft u in de bijlage.

analyseren en te combineren. Deze informatie en kennis wordt toegepast om de prestaties van onze organisatie te verbeteren. Het (nog) verder benutten van informatie leidt tot een effectievere en efficiëntere gebiedsgerichte aanpak van bijvoorbeeld ondermijnende criminaliteit.

1 Veiligheidsthema Veilige Wijken

Het thema 'Veilige Wijken' is gericht op het (nog) veiliger maken van onze wijken en buurten, zodat we met elkaar prettig wonen. High Impact Crimes, zoals woninginbraken hebben een grote impact op de buurt. Niet alleen het slachtoffer, maar ook de directe omgeving kan zich daardoor onveilig(er) voelen. Zwerfafval, naastplaatsingen en slecht onderhouden tuinen hebben impact op het straatbeeld en zorgen voor verloedering van de woon- omgeving. Prettig wonen in leefbare wijken vraagt dan ook om een combinatie van sociale en fysieke maatregelen.

Elke wijk of buurt is anders. Dat vraagt een gebiedsgerichte benadering van problematiek. Problematiek houdt zich niet aan de wijk- en buurtgrenzen, daarom spreken we bij een gebiedsgerichte aanpak over een 'gebied' in plaats van een 'wijk' of 'buurt'. Een gebiedsgerichte aanpak realiseren we samen met onder andere de woningcorporaties, ondernemers en bewoners.

Trends en ontwikkelingen

- Uit de Veiligheidsanalyse blijkt een dalende trend van vermogensdelicten en High Impact Crimes, zoals woninginbraken en auto-inbraken. Daartegenover steeg het aantal registraties van overlast bij de politie met 77%. Dit kwam voor- namelijk door een toename van burenruzies en een toename van overlast door personen met onbegrepen gedrag.
- Over het algemeen voelen onze inwoners zich veilig; slechts 10,9% voelt zich onveilig.
- Landelijk is er sprake van een toename van incidenten met agressie tegen BOA's en andere hulpverleners. De meest recente cijfers laten een lichte stijging zien van VPT incidenten (Veilige Publieke Taak) alsmede van geweld tegen politieambtenaren in Barendrecht (GVB, 2023). Deze vorm van agressie ondermijnt het functioneren van de overheid en heeft impact op het veiligheidsgevoel van onze inwoners.
- BOA's zullen landelijk een steeds dominantere rol spelen in de uitvoering van het lokale veiligheidsbeleid in aanvulling op de taken van de politie en het Openbaar Ministerie.

Wat blijven we doen

- Wij organiseren naar behoefte preventieve acties rondom High Impact Crimes. Dit doen we samen met onze partners. Voorbeelden hiervan zijn het Donkere Dagen Offensief, FF Vlot 2e Slot, Buren wij gaan op vakantie, Horen Zien & Melden en de Keyless entry-actie. Het doel van deze acties is om bewustwording en meldingsbereidheid bij onze inwoners te vergroten.
- We betrekken onze inwoners actief bij de veiligheid in hun eigen buurt. We maken gebruik van de 'oren en ogen' in de wijk, door samenwerking met inwoners en het gebruik van buurt-appgroepen. We geven hier een impuls aan door het uitvoeren van een nieuwe visie op buurtpreventie en het aanstellen van een ambtelijk coördinator.
- De BOA's surveilleren en handhaven in de gebieden waar dit het hardst nodig is en zorgen daarmee voor een leefbare en veilige woonomgeving. In de dagelijkse briefing staan we stil bij de wijk-aandachtspunten (WAP's), waarmee wordt bepaald waar de inzet van BOA's nodig is.
- We zetten vast en flexibel cameratoezicht in op locaties waar de openbare orde wordt verstoord. Dit doen we in overleg met de politie en het Openbaar Ministerie.
- We sluiten aan bij de integrale persoonsgerichte aanpak van personen met complexe problematiek met als doel toe te leiden naar passende hulpverlening en escalatie te voorkomen.
- We kunnen overgaan tot het opleggen van een huisverbod wanneer er sprake is van huiselijk geweld, kindermishandeling of een ernstig vermoeden hiervan. Dit met als doel escalatie te voorkomen en de nodige hulpverlening op gang te brengen voor het gezin (de achterblijver(s) en de uithuisgeplaatste).
- We ontvangen BIJ-meldingen (Bestuurlijke Informatie Justitiabelen) bij de aanstaande terugkeer van bepaalde categorieën gedetineerden. In samenwerking met de politie wordt een risico inventarisatie gemaakt waarna de burgemeester kan besluiten extra maatregelen te treffen om de veiligheid te waarborgen.
- Sinds 2021 zorgt de wijkbrandweer enerzijds via controles bij inwoners thuis en anderzijds via voorlichting voor het verhogen van het brandveiligheidsbewustzijn bij inwoners. Daarbij is er met name aandacht voor risicogroepen, zoals (thuiswonende) senioren en inwoners met een auditieve, visuele of verstandelijke beperking.

Aanpak van overlast in de woon- en leefomgeving

Overlast in de woonomgeving is er in allerlei verschijningsvormen en heeft negatieve gevolgen voor het woon- en leefklimaat. Zeker aanhoudende overlast is een ernstige bedreiging voor het woongenot en veiligheidsgevoel van inwoners. Denk bijvoorbeeld aan geluidsoverlast, fysieke verloedering, vervuiling, intimiderend gedrag, brandgevaar, onbegrepen en verward gedrag en drugsoverlast. De aanpak

van overlast in de woon- en leefomgeving is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van onder andere de gemeente, woningcorporaties, Verenigingen van Eigenaren (VvE's), politie en inwoners.

Ambitie

We pakken overlast in de woon- en leefomgeving in samenwerking met alle betrokken partijen effectief aan. We proberen daarmee te voorkomen dat problematiek escaleert.

Wat gaan we doen?

- We intensiveren de samenwerking tussen gemeenten, woningcorporaties, politie en buurtbewoners. Ook brengen we verschillende expertises binnen de gemeente samen, zoals Verkeer en Veiligheid. Wij stellen hiervoor een regisseur overlast aan die regie houdt en de verbinding zoekt met het interne en externe netwerk.
- We stellen (gebieds)veiligheidsplannen op. Dit doen we als er behoefte is vanuit de partners en als uit beschikbare interne en externe informatie blijkt dat er sprake is van ernstige en/of complexe overlast.
- We zorgen voor een uniforme werkwijze tussen de partners, zodat maatregelen effectief kunnen worden toegepast en escalatie zoveel mogelijk wordt voorkomen.
- Wij verminderen overlast door in een zo vroeg mogelijk stadium buurtbemiddeling of conflictbemiddeling aan te bieden. Het goede gesprek voeren is vaak de eerste stap tot verbetering van de situatie.
- De Wet Aanpak Woonoverlast biedt ons verschillende instrumenten waar we als gemeente gebruik van kunnen maken. Waar nodig legt de burgemeester een gedragsaanwijzing op. Op grond van de aanwijzing moet de overlastgever bepaalde handelingen doen of juist nalaten op straffe van een last onder bestuursdwang of een last onder dwangsom.
- We bevorderen de laagdrempelige toegang van BOA's en wijkagenten in de wijk. Om informatiegestuurd te kunnen werken, is het belangrijk dat inwoners overlast melden. Daarom stimuleren we onze inwoners om te melden en geven we aan op welke manier dat kan.
- We zorgen dat ex-gedetineerden die terugkeren in onze gemeente sneller de hulp en ondersteuning ontvangen die zij nodig hebben. Dit doen wij om het risico op recidive zo klein mogelijk te maken en daarmee overlast te voorkomen.
- We brengen minstens een keer per jaar een veiligheidskrant uit, waarmee we actief richting inwoners communiceren over bijvoorbeeld de laatste trends als het gaat om criminaliteit en politieacties, tips over inbraakpreventie, campagnes voor buurtpreventie en informatie over wie de wijkagent is. Voor ouderen zal dit een papieren krant zijn omdat zij in het algemeen minder digitaal actief zijn.

Doorontwikkeling toezicht en handhaving

Onze BOA's kennen Barendrecht op hun duim. Ze zijn letterlijk en figuurlijk de ogen en oren van de straat. De BOA's zijn makkelijk benaderbaar en zichtbaar aanwezig. De BOA's treden handhavend op en spreken mensen aan op hun verantwoordelijkheid. Ze werken nauw samen met andere partners, zoals de politie en buurtpreventie. De Veiligheidspost is de thuisbasis van de politie en BOA's. Deze gezamenlijke thuisbasis bevordert de onderlinge samenwerking tussen onze BOA's en de wijkagenten.

Ambitie

De BOA's zijn makkelijk benaderbaar en zichtbaar aanwezig op straat. De samenwerking tussen BOA's en politie wordt verder verstevigd.

Wat gaan we doen?

- We zorgen voor professionalisering van onze BOA's. De BOA's zijn goed getraind en uitgerust met voldoende bevoegdheden en de juiste middelen. Ze worden uitgerust met vrijheidsbeperkende middelen (transportboeien) en krijgen geweldsbevoegdheid.
- De BOA's worden gekoppeld aan specifieke thema's, namelijk ondermijning, horeca en jeugd. Op deze manier bevorderen we expertise op inhoud. Daarnaast gaan onze BOA's wijkgericht werken. Daarbij trekt de wijk-BOA gezamenlijk op met de wijkagent. Een wijk-BOA is een vertrouwd gezicht voor de wijk, is goed op de hoogte van wat er speelt en pakt problemen aan in samenwerking met de bewoners en ondernemers.
- We zorgen voor effectievere informatiedeling tussen onze BOA's en politie-agenten. BOA's krijgen onder andere toegang tot het communicatienetwerk C2000. Dat is het landelijke digitale communicatienetwerk voor alle hulpdiensten. De werkafspraken rondom informatiedeling zijn opgenomen in het Handhavingsarrangement Barendrecht 2024 – 2027.

2 Veiligheidsthema Verkeersveiligheid

Verkeersveiligheid staat bij ons hoog in het vaandel. Onveilig en risicovol gedrag in het verkeer is een belangrijke oorzaak voor ongevallen en een onveilig gevoel. Op basis van data over ongevallen in Ba-

rendrecht blijkt dat er sprake is van een concentratie van onveilige punten op de rondwegen, in woongebieden, op fietspaden en op punten waar voetgangers en fietsers het autoverkeer kruisen. Ook de verkeerssituatie rondom de scholen is een belangrijk aandachtspunt. Daar willen we iets aan doen, want verkeersslachtoffers zijn onacceptabel.

Verkeersveiligheid gaat voor een groot deel om gedrag. Gedrag van verkeersdeelnemers wordt in hoge mate beïnvloed door de ervaren kans om gepakt te worden. Om het gedrag aan te pakken heeft een gemeente niet veel mogelijkheden, anders dan het aanpassen van de infrastructuur en het voeren van campagnes. Om de risico's in het verkeer verder terug te dringen en te streven naar het reduceren van het aantal verkeersslachtoffers naar nul, richten we ons op het handhaven op te hard rijden. Daarnaast bieden we educatie en voorlichting aan in samenwerking met de afdeling Verkeer. De basis voor onze aanpak ligt in de Mobiliteitsvisie 2017-2027, de Aanpak Verkeersveiligheid 2020 en het Plan Verkeers- en Sociale Veiligheid 2021.

Wat blijven we doen

- In de Mobiliteitsvisie 2017-2027, de Aanpak Verkeersveiligheid 2020 en het Plan Verkeers- en Sociale Veiligheid 2021 zijn verschillende maatregelen opgenomen voor het verbeteren van de verkeersveiligheid. Hier gaat het bijvoorbeeld om de infrastructurele maatregelen aan de wegen en straten om te zorgen voor een veilige woon- en leefomgeving.
- In het Programma Geluid en Lucht 2024-2028, dat in de looptijd van het IVB wordt vastgesteld, zijn verschillende maatregelen opgenomen voor het verminderen van geluidshinder en het vergroten van de luchtkwaliteit. Een voorbeeld hiervan is het verlagen van de maximumsnelheid.

Handhaving op te hard rijden

Te hard rijden (harder dan de toegestane snelheid) is onveilig, zorgt voor gevaarlijke situaties in het verkeer en veroorzaakt overlast in de vorm van geluidshinder. Om de verkeersveiligheid aan te pakken is inzet van meerdere partijen nodig, waaronder het Openbaar Ministerie en de politie. Op landelijk niveau wordt bekeken welke mogelijkheden er zijn voor een effectievere aanpak door gemeenten.

Ambitie

We willen verkeersveiligheid verbeteren, door te handhaven op te hard rijden.

Wat gaan we doen?

- We hebben een aanvraag ingediend voor het plaatsen van een flexflitsers op een aantal onveilige locaties in Barendrecht. Bij akkoord staat de flitspaal twee maanden op één plek en wordt daarna verplaatst naar de volgende locatie in de regio.
- We onderzoeken de mogelijkheid om de maximum snelheid op een aantal wegen te verlagen van 70 km/u naar 50 km/u en van 50 km/u naar 30 km/u.
- We verkennen de mogelijkheid om vaste flitspalen in te zetten.
- We handhaven verkeerssituaties middels cameratoezicht (zie voorbeeld Dorpsstraat).
- We versterken de samenwerking met politie en OM om verkeersonveilig gedrag aan te pakken. Hierbij verkennen we ook de mogelijkheden om focusflitsers in te zetten om te controleren op het gebruik van de mobiele telefoon in de auto.
- We lobbyen op landelijk niveau voor extra bevoegdheden voor BOA's op het gebied van verkeersveiligheid.

Verkeerseducatie en –voorlichting

Via verkeerseducatie- en voorlichting kunnen we verkeersdeelnemers de nodige kennis, vaardigheden en motivatie bijbrengen voor een veilige deelname aan het verkeer. Hierdoor zou het aantal verkeersslachtoffers als gevolg van risicovol gedrag kunnen afnemen. Verkeerseducatie- en voorlichting hebben vooral een preventieve functie. We richten ons op specifieke doelgroepen, maar ook op verkeersdeelnemers op onveilige locaties.

Ambitie

Verkeersdeelnemers zijn zich bewust van de gevaren in het verkeer en de gewenste gedragsnormen. Het resultaat is dat er minder sprake is van onveilig en risicovol gedrag in het verkeer.

Wat gaan we doen?

- We bieden verkeerseducatie en voorlichting aan (e)fietsers/bromfietsers en 16 tot 27-jarigen. Uit eerder onderzoek blijkt dat dit kwetsbare doelgroepen zijn die meer risico lopen om slachtoffer te worden in het verkeer. We zoeken hierbij de samenwerking op met fietshandelaren en scholen.
- We voeren campagne(s) uit om veilig rijgedrag op risicovolle locaties te vergroten. Woonwijken of woonerven vragen om een andere aanpak dan bijvoorbeeld de rondwegen. Bij een wijkgerichte campagne zoeken we de samenwerking op met buurtpreventie en de wijkbewoners.

- We bevorderen de fietsveiligheid door (e)fietsers en bromfietsers te controleren op fietsverlichting en handheld telefoongebruik. We zoeken hierbij de samenwerking op met de fietsersbond, fietshandelaren en scholen. We maken hierbij gebruik van de nieuwe bevoegdheden die BOA's hebben gekregen per 1 januari 2024. Het gaat daarbij om het handhaven op geen of onjuiste fietsverlichting, het negeren van rood licht door fietsers, en het handheld telefoongebruik door fietsers.
- We bevorderen fietsvaardigheid voor ouderen die steeds vaker gebruik maken van e-bikes. Dit doen we in samenwerking met de fietsersbond, Veilig Verkeer Nederland en de ouderenbonden.

3 Veiligheidsthema Jeugd & Veiligheid

Veiligheid is een belangrijke voorwaarde voor jongeren om zich goed te kunnen ontwikkelen. De acties uit het preventief jeugdbeleid 2023-2025 dragen bij aan het kansrijk, gezond en veilig opgroeien van kinderen en jongeren in Barendrecht. Het gaat daarbij om de veiligheid thuis, binnen het onderwijs, op straat en online.

Het is belangrijk dat een jongere zich goed hecht aan het gezin en de gemeenschappen waartoe het gezin behoort. Daar waar de hechting in het geding is, wordt de emotionele, sociale en cognitieve ontwikkeling van kinderen ernstig bedreigd. Een onveilig opgroeiklimaat is een voedingsbodem voor overlast, radicalisering en criminaliteit. Het preventief jeugdbeleid vormt daarmee een belangrijke basis voor het Integraal Veiligheidsbeleid. De aanpak jeugd en veiligheid vraagt dan ook om integrale afstemming en samenwerking tussen het sociaal domein en het veiligheidsdomein.

Trends en ontwikkelingen

- Het aantal meldingen jeugdoverlast is ten opzichte van 2019 fors gestegen, blijkt uit de Veiligheidsanalyse. De meeste meldingen komen uit de wijken Centrum, Noord, Havenkwartier en Vrijenburg.
- Er is een sterke daling in het aantal verwijzingen naar HALT, blijkt uit de Veiligheidsanalyse. De delicten waarvoor naar HALT wordt verwezen, worden daarentegen ernstiger van aard. Er is een zorgwekkende stijging te zien van het aantal jongeren dat betrokken is bij ernstige vormen van criminaliteit.
- Jongeren ervaren meer gevoelens van eenzaamheid en hebben vaker te maken met psychische en mentale gezondheidsproblemen. Het toenemend gebruik van sociale media leidt tot meer perfectionisme en onrealistische verwachtingen.
- Onze partners signaleren dat het gebruik van geweld op school toeneemt.
- Het aantal kinderen en jongeren dat jeugdzorg gebruikt stijgt. Voor de decentralisatie kreeg 1 op de 22 jongeren jeugdzorg, dat zijn er nu 1 op de 7. Daarnaast worden hulpvragen steeds complexer van aard.
- Er is een relatie tussen crimineel gedrag en de aanwezigheid van groepsdruk. Groepsdruk, grensoverschrijdend en gewelddadig gedrag verplaatst zich meer naar het digitale domein.
- Snel geld verdienen is een belangrijke drijfveer onder de jeugd. Er zijn zorgen over de hoge aantrekkingskracht van criminaliteit onder jongeren.

Wat blijven we doen

- Via diverse partijen bieden we voorlichting over verschillende (veiligheids) thema's op scholen. Voorbeelden van relevante thema's zijn (digitaal) pesten, groepsdruk, alcohol en drugs, sexting, overlast en criminaliteit.
- We zorgen voor preventie, vroeg signaleren en bij escalatie zetten wij ons – ter ondersteuning van onze justitiële partners – in om bij te dragen aan een passende straf en begeleiding om herhaling te voorkomen.
- Het wijkteam werkt samen met de ketenpartners in het Zorg- en Veiligheidshuis aan een persoonsgerichte integrale aanpak voor jongeren die betrokken zijn bij strafbare feiten.
- We monitoren de locaties waar jeugdoverlast speelt. We hebben periodieke overleggen met onze partners rondom jeugdoverlast, waarin we de ontwikkelingen monitoren en waar nodig bijsturen.
- Het wijkteam en Centrum voor Jeugd en Gezin bieden gezinscoaching en opvoedondersteuning aan via voorlichtingsbijeenkomsten, huisbezoeken, steungroepen en individuele begeleiding.
- Kijk op Welzijn is fysiek aanwezig op scholen om preventief op signalen in te spelen. Zij gaan laagdrempelig in gesprek met jongeren, voeren coaching gesprekken, geven voorlichting op actuele thema's en zetten in op talentontwikkeling. Ook HALT houdt spreekuren op scholen.
- De politie onderhoudt nauw contact met alle scholen in Barendrecht. De politie zet onder andere in op stopgesprekken met ouders en jongeren wanneer er sprake is van grensoverschrijdend, agressief of crimineel gedrag.
- We onderzoeken hoe bestaande ontmoetingsplekken voor jongeren aantrekkelijker gemaakt kunnen worden, zodat de jeugd minder op straat hangt en daardoor minder overlast veroorzaakt in de buurt.

- We zetten waar nodig repressieve maatregelen in, zoals een samenscholingsverbod of gebiedsontzegging.

Jeugdoverlast

Jeugdoverlast wordt veroorzaakt door groepen jongeren. Jongeren kunnen onbedoeld overlast veroorzaken wanneer zij in de openbare ruimte hangen door bijvoorbeeld verveling of vanwege een gebrek aan activiteiten in de nabije omgeving. De overlast kenmerkt zich bijvoorbeeld door intimiderend gedrag of het achterlaten van rommel. Het kan voorkomen dat jongeren met opzet overlast veroorzaken door doelbewust vernielingen aan te richten en te roepen naar voorbijgangers. Overlast blijft echter een subjectief begrip. We vinden het daarom belangrijk in gesprek te gaan met de bewoners die overlast ervaren.

Ambitie

We verminderen en voorkomen jeugdoverlast. Dat doen we in samenwerking met onze partners en inwoners.

Wat gaan we doen?

- Wanneer de overlast ernstig en/of complex wordt, pakken we dit aan via een integrale gebiedsgerichte aanpak. Een wijkveiligheidsavond met omwonenden kan daar onderdeel van uitmaken.
- We werken informatiegestuurd. In het Jongeren Locatie Overleg, waar onze regisseur overlast de voorzitter van is, worden afspraken gemaakt over de inzet van politie, BOA's en jongerenwerk op basis van de overlastmeldingen.
- We zijn alert op (online aangejaagde) ordeverstoringen, bijvoorbeeld tijdens feestdagen en (grote) evenementen zoals tijdens de Kermis, de jaarwisseling en Koningsdag. We maken duidelijke afspraken over (digitaal) toezicht houden, monitoren en handhaven.
- We willen de verwijsmogelijkheden van de BOA's voor minderjarigen naar HALT uitbreiden, zodat doorverwijzen bij jongerenoverlast en baldadigheid mogelijk is. We vragen hiervoor een projectmatige (tijdelijke) aanwijzing aan bij het Openbaar Ministerie voor specifieke overlastlocaties. We stellen hiervoor een plan op in overleg met HALT, de politie en het Openbaar Ministerie.

Jeugdcriminaliteit

Bij de aanpak van jeugdcriminaliteit ligt de nadruk op het voorkomen dat jongeren begonnen delinquentie uitmondt in een langdurige criminele loopbaan. Daarnaast zijn er jongeren die geen aantoonbare politieregistraties hebben, maar wel het risico lopen om af te glijden in de criminaliteit. Het kan hierbij gaan om jongeren die vanuit kwetsbaarheid of andere aanwezige risicofactoren, zoals schoolverzuim, middelengebruik of schulden, een nieuwe instroom kunnen vormen voor criminelen. Vaak is sprake van het ontbreken van een hoge sociale controle of een stabiele gezinssituatie. Door een combinatie van de aantrekkingskracht van het snelle en grote geld en het minder goed consequenties kunnen overzien, lopen jongeren het risico verstrikt te raken in de georganiseerde (drugs)criminaliteit. Het kan voor jongeren lastig zijn om hiervan los te komen.

Ambitie

We willen voorkomen dat onze jongeren (verder) afglijden richting criminaliteit.

Wat gaan we doen?

- We maken jongeren weerbaar. Jongeren krijgen handvatten aangereikt om beter om te gaan met de verleidingen van de straat en de online leefwereld. Weerbare jongeren kunnen omgaan met tegenslagen, groepsdruk en komen voor zichzelf op.
- We intensiveren de samenwerking met de middelbare scholen in Barendrecht. Een goede samenwerking met het onderwijs zorgt ervoor dat we vroegtijdig kunnen inspelen op signalen van jonge aanwas.
- We zorgen dat onze professionals meer inzicht krijgen in de leefwereld van jongeren.

4 Veiligheidsthema Ondernijning

Ondernijpende activiteiten vinden veelal in georganiseerd verband of in (fluide) netwerkverbanden plaats, waarbij de onderwereld verweven raakt met de bovenwereld en de grens daartussen vervaagt. Er vallen veel verschillende vormen van criminaliteit onder ondernijning. Denk hierbij aan drugshandel, georganiseerde hennepcultuur, witwassen, uitbuiting, fraude, afpersing en mensenhandel. Deze ondernijpende criminaliteit is veelal niet direct zichtbaar, maar heeft een negatieve invloed op de leefbaarheid en de veiligheid en kan een ontwrichtende werking hebben op het veiligheidsgevoel van onze inwoners. Criminelen maken voor illegale activiteiten gebruik van legale bedrijven en diensten in veel sectoren, waardoor de lokale economie wordt verstoord.

Als gemeente hebben we een belangrijke rol bij de aanpak van georganiseerde criminaliteit. In samenwerking met onze veiligheidspartners zetten wij ons in om de gemeente Barendrecht weerbaar te maken tegen de gevolgen van ondermijnende criminaliteit. Hiervoor werken wij integraal samen, stemmen wij interventies goed op elkaar af en maken wij gebruik van bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhavingsinstrumenten.

Trends en ontwikkelingen

- Ondermijnende criminaliteit blijft vaak buiten beeld. Uit de (aangifte)cijfers is niet duidelijk op te maken hoe de problematiek zich ontwikkelt of hoe effectief de aanpak is. Daarom is het van belang om op zoek te gaan naar andersoortige informatie, die niet altijd direct voor het oprapen ligt.
- Een gedeeld beeld van wat de aanpak van ondermijning is, is nodig om te kunnen beoordelen of we met elkaar de juiste dingen doen. Op dit moment worden de trends en ontwikkelingen in de georganiseerde criminaliteit samengebracht tot één integraal dreigingsbeeld, met strategische waarde voor de partners in de aanpak van de georganiseerde en ondermijnende criminaliteit.

Wat blijven we doen

- We werken samen met verschillende partners, zoals de politie en het RIEC in de werkgroep ondermijning.
- We organiseren integrale acties om te controleren of bedrijven voldoen aan de uitgegeven vergunningen, brandveiligheid en andere geldende regels om de veiligheid en een veilige leefomgeving te verbeteren en/of te borgen. Dit doen we in samenwerking met externe partners als politie, brandweer, hennepsteam, DCMR en Stedin. Deze ketenaanpak combineert preventie, signalering en opsporing. Dergelijke acties komen ten goede aan de fysieke en sociale veiligheid en aan het veiligheidsgevoel van onze inwoners en ondernemers. Controles worden uitgevoerd op bedrijventerreinen, de jachthaven, horeca en specifieke branches, zoals de kappersbranche.
- Om de meldingsbereidheid onder onze inwoners en ondernemers te vergroten, voeren wij in samenwerking met Meld Misdaad Anoniem campagnes uit waarbij we specifieke thema's uitlichten, zoals hennepsteelt en vastgoedfraude.
- Om heling tegen te gaan en de afzetmarkt voor gestolen goederen te verkleinen, hebben we handelaren en opkopers binnen onze gemeente de wettelijke verplichting opgelegd om een verkoopregister bij te houden via het Digitaal Opkopers Register (DOR). Daarnaast zijn handelaren in tweedehands goederen verplicht om zich als handelaar bij de gemeente Barendrecht aan te melden bij het Digitaal Opkopers Loket (DOL).
- We onderhouden de ANPR camera's bij de IJsselmondse Knoop die gebruikt worden door politie en/of Openbaar Ministerie in de signalering van o.a. potentiële autodieven, inbrekers en (voortvluchtige) criminelen.

Bestuurlijke weerbaarheid

Bij de aanpak van ondermijning is het belangrijk dat repressief wordt opgetreden, maar ook dat er barrières worden opgeworpen die het de crimineel moeilijker maken om zijn criminele activiteiten uit te voeren. Dat is juist het terrein waar ook het openbaar bestuur een taak in heeft. Voorwaarde daarbij is dat de gemeente voldoende weerbaar is. In hoeverre een gemeente is opgewassen tegen ondermijnende criminaliteit (dus bestuurlijk weerbaar is), wordt bepaald door de status van de informatiepositie van de gemeente (zowel kwantitatief als kwalitatief).

En daarnaast ook door de mate waarin de gemeente gebruik maakt van de haar ter beschikking staande bestuursrechtelijke instrumenten om hiertegen op te treden.

Ambitie

We zijn een weerbare gemeente, waarbij we een regierol hebben in de aanpak van ondermijnende criminaliteit en investeren in repressie én preventie. Naast de bestuurlijke instrumenten die het bestuur ter beschikking staat willen we - als aanvulling op de bestaande privaatrechtelijke en strafrechtelijke mogelijkheden - invloed uitoefenen om ondermijnende activiteiten tegengaan.

Wat gaan we doen?

- Om ondermijning efficiënt aan te pakken, is een goede informatiepositie van groot belang. Om de juiste informatie op het gebied van georganiseerde criminaliteit en ondermijning boven tafel te krijgen, zorgen wij voor een versterkte informatiepositie. Op basis van een informatiegestuurde aanpak bepalen we waar, wanneer en welke actie nodig is. Dit doen we onder andere op basis van een Ondermijningsdashboard.
- Wij zorgen voor (meer) bewustwording bij het bestuur, de medewerkers en partners over ondermijning. Het gaat hier bijvoorbeeld om het signaleren (waar moet je op letten), maar ook om het melden (hoe meld je het).
- We maken actief gebruik van het gemeentelijk meldpunt ondermijning, wat het medewerkers en inwoners mogelijk maakt om vermoedens en/of concrete signalen over ondermijning te kunnen

delen. Veel afdelingen beschikken over eventuele nuttige informatie (zoals de Front- en Backoffice, medewerkers vergunningen en BOA's).

- De APV is een belangrijk juridisch instrument in de aanpak van ondermijning. Met de verordenende bevoegdheid in de APV kunnen we regels stellen in de vorm van gebods- of verbodsbepalingen. De APV is 'ondermijningsproof' en dat willen we zo houden. We toetsen jaarlijks of er nieuwe bevoegdheden, vergunningsplichten, verboden en ontzeggingen op te nemen zijn in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) als hulpmiddel in de aanpak van ondermijning. Dit bespreken we met de politie en het Openbaar Ministerie.

Bedrijventerreinen

Bedrijventerreinen zijn plekken waar men, wanneer gewenst, anoniem kan opereren. Het zijn daarom gebieden die uitermate geschikt zijn om criminele activiteiten te ontplooiën en in stand te houden. Uit de Veiligheidsanalyse blijkt dat het totaal aantal misdrijven het hoogst is op de bedrijventerreinen in vergelijking met andere (woon)wijken in Barendrecht. Opvallend is het aantal vermogensdelicten dat sinds 2021 fors is gestegen. We houden in de aanpak rekening met risicobranches, zoals de AGF-sector. Het project Mistral dat in 2020 is gestart vormt hierbij de basis.

Ambitie

We zien erop toe dat alle ondernemers in Barendrecht zich aan de regels houden en stimuleren de weerbaarheid van onze bedrijventerreinen.

Wat gaan we doen?

- We zorgen samen met de wijkagent van de bedrijventerreinen voor een zichtbare aanpak van malafide activiteiten.
- We breiden het project Mistral uit op een of meerdere bedrijventerreinen. Het project Mistral is gericht op het verzamelen van informatie, het creëren van bewustzijn en het starten van interventies. Ondernemers worden dan ook actief benaderd.
- Aan de hand van een risicomatrix gaan we beoordelen waar risico's liggen op de bedrijventerreinen in Barendrecht. Hierdoor kunnen wij gericht actie ondernemen om de kwetsbaarheden van bedrijven te verminderen en maken we het criminelere moeilijk(er) zich te vestigen op de bedrijventerreinen.
- Om ondermijning op de bedrijventerreinen efficiënt aan te pakken werken we aan het versterken van onze informatiepositie zodat we inzicht krijgen in trends en patronen. Hierdoor kunnen wij gericht inzet plegen door bijvoorbeeld een controle te plannen.
- We zorgen voor (meer) bewustwording bij de ondernemers in Barendrecht. We zorgen dat zij weten waar zij op moeten letten en hoe vermoedens van illegale/ondermijnende activiteiten en verdachte situaties kunnen worden gemeld.

Cybercrime

Cybercrime is vaak niet direct zichtbaar, maar heeft wel een ontwrichtende werking. Cybercrime betreft niet altijd ondermijnende criminaliteit. Onder cybercrime verstaan we onder andere oplichting via het internet, online bedreiging, phishing, doxing en bankhelpdeskfraude. Het is een groeiend probleem in de huidige maatschappij. Meer bewustwording bij onze inwoners en ondernemers over dit onderwerp is dan ook belangrijk.

Ambitie

We vergroten de digitale weerbaarheid van inwoners en ondernemers.

Wat gaan we doen?

- We zorgen voor (meer) bewustwording bij onze inwoners over de gevaren en risico's van cybercrime. We richten ons daarbij op kwetsbare doelgroepen, zoals ondernemers, senioren en jongeren.
- We zoeken de samenwerking op met onze partners, zoals de digitale wijkagent en het Platform Veilig Ondernemen (PVO).
- We krijgen (beter) inzicht in de aard en omvang van digitale criminaliteit.
- We vragen van onze partners om deze informatie op een zodanige wijze met ons te delen zodat gerichte acties ondernomen kunnen worden.

Afsluiting

Het werk in het veiligheidsdomein is dynamisch, onvoorspelbaar en laat zich niet altijd plannen. Soms moet iets acuut opgepakt worden. Daarnaast is er een groot aantal reguliere werkzaamheden dat wordt uitgevoerd. Deze reguliere werkzaamheden zijn niet altijd in dit beleidsplan terug te lezen, maar vormen een belangrijk deel van het dagelijks werk. Met de gekozen vier prioriteiten hebben we, in samenwerking met inwoners en onze partners, bepaald waar de focus zal komen te liggen op het gebied van openbare orde en veiligheid. Dat maakt dit beleidsplan een gedragen en ambitieus programma voor de komende vier jaren.

Bijlage 1 Concluderend hoofdstuk Veiligheidsanalyse

De gemeente Barendrecht heeft de afgelopen jaren actief ingezet op een breed spectrum van veiligheidsvraagstukken. Inbraken en vormen van criminaliteit hebben een grote impact op het leven van inwoners. Ook (dreigende) rampen hebben impact op het individuele leefklimaat. Veiligheid is een ingewikkeld onderwerp die veelzijdig is. Het gaat niet alleen om criminaliteit, maar ook fysieke veiligheid, veiligheid in onze wijken, overlast, ondermijning en radicalisme.

Het container begrip 'veiligheid' is in deze rapportage met behulp van het VNG-model meetbaar gemaakt door het op te splitsen in vijf veiligheidsvelden.

Deze veiligheidsvelden behelzen actuele veiligheidsonderwerpen die verder zijn opgesplitst in een aantal veiligheidsthema's. de partners met onderliggende rapportages vormen de sleutel tot beantwoording van de vragen over de veiligheidsthema's in de gemeente Barendrecht. In de praktijk is gebleken dat de partners niet altijd over de juiste informatie beschikken of deze niet kunnen delen waardoor witte vlekken ontstaan in het veiligheidsbeeld. Met witte vlekken wordt bedoeld: het verschil tussen de benodigde informatie en verkregen informatie voor het vormen van een compleet beeld. In deze rapportage is met behulp van de veiligheids- en zorgpartners (intern en extern) per thema gezocht naar de impact en omvang van veiligheid in de gemeente Barendrecht.

Veilige woon- en leefomgeving

- High Impact Crimes en vermogensdelicten zoals woninginbraken en auto- inbraken laten een dalende trend zien. Vooral het aantal diefstallen van fietsen is fors gedaald. Dit is mede te danken aan de inzet vanuit de gemeente, zoals gerichte campagnes ter voorkoming van fietsendiefstal en de bewaakte stalling bij het NS station.
- Het aantal overlast incidenten is fors gestegen. De stijging is te verklaren doordat er vaker meldingen zijn van verwarde of overspannen personen.
- Er is een duidelijke stijging in het aantal meldingen van huiselijk geweld binnen de gemeente Barendrecht. De landelijke ontwikkelingen zoals de huidige krapte op de woningmarkt, toestroom van vluchtelingen die vaak psychische zorg nodig hebben, toenemende financiële zorgen onder bewoners en lange wachtlijsten bij diverse GGZ-instellingen zijn verontrustende signalen waardoor het aannemelijk is dat Zorg en Veiligheid de komende jaren voor vele gemeenten een aandachtspunt zal zijn.
- In het algemeen gaat het goed met de veiligheidsgevoel van inwoners in Barendrecht. Slechts 10,9% van de inwoners van basisteam Oude Maas voelt zich vaak onveilig. Dit ligt 3,2% lager dan het landelijk gemiddelde. Opvallend is dat er in het gebied van het basisteam Oude Maas meer respondenten zijn die wel eens bang zijn om zelf slachtoffer te worden van criminaliteit. Buurtpreventie signaleert dat zij merken dat er een aantal inwoners zijn die zich onveilig voelen door nieuwsberichten over criminaliteit. Hierdoor passen inwoners hun gedrag aan, zoals niet meer 's nachts naar buiten gaan. Ook geven zij aan dat zij vaak signalen van jeugdoverlast ontvangen.
- In de wijk Vrijenburg ervaart slechts 6% van de inwoners het dagelijks leven in hun buurt als (heel) slecht. De wijk Vrijenburg is de komende jaren door het college geprioriteerd omdat daar een aantal signalen zijn van jeugdoverlast en verkeersoverlast.

Bedrijvigheid en veiligheid

- Het totaal aantal misdrijven is in de winkelgebieden in Barendrecht gedaald. Dit is mede te verklaren door een daling in het aantal gevallen van fietsendiefstal. Het aantal gevallen van winkeldiefstal laat wel een stijgende trend zien. Op landelijk niveau is er sprake van meer winkeldiefstal, onder andere door de toenemende inflatie en de invoering van zelfscankassa's.
- Het totaal aantal misdrijven is het hoogst in de wijk Bedrijventerreinen in vergelijking met andere wijken in Barendrecht. Eventueel is dit te verklaren doordat dit een groot gebied betreft. De meeste misdrijven komen voor op de bedrijventerreinen Dierenstein, Vaanpark 2 en Kilweg Noord.
- Het veiligheidsgevoel onder de ondernemers in Barendrecht is over het algemeen positief. Ongeveer 20% van de respondenten gaf aan dat er in de afgelopen 12 maanden in zijn/haar bedrijfspand of op eigen terrein situaties hebben afgespeeld waarbij zij of hen personeel zich onveilig hebben gevoeld. Dit ging voornamelijk om gevaarlijke verkeerssituaties.
- Ongeveer de helft van de ondernemers in Barendrecht heeft aangegeven dat zij overlast hebben ervaren in de afgelopen 12 maanden. Veelal ging dit om overlast van vervuiling, rondhangende jongeren, hard rijden en parkeeroverlast.
- De inzet van de horecastewards heeft een positieve invloed op het uitgaansgebied. De horecastewards geven aan dat de meeste van het uitgaanspubliek gehoor geven als zij worden aangesproken door de stewards. De komende jaren blijft de gemeente inzetten op het verminderen van overlast door middel van het alcoholverbod, de inzet van de horecastewards, en de plannen rondom verkeersveiligheid.
- In 2022 is een start gemaakt met het actualiseren van de Beleidsnota evenementen 2009 en de Beleidsregel evenementen Barendrecht waarin veiligheid een belangrijk onderdeel is. Er zijn duidelijke afspraken tussen de gemeente, organisator en veiligheidspartners waardoor wij geza-

- menlijk ervoor zorgen dat veiligheidsproblematiek beperkt blijft. Er zijn geen evenementen waarbij er sprake is geweest van zeer ernstige openbare orde en veiligheidsverstoringen.
- Het aantal geregistreerde misdrijven in het gebied rondom het recreatiegebied en camping de Oude Maas is sinds 2019 met 4 registraties gestegen. Het overgrote gedeelte van de registraties betreft ongevallen op de weg. Er zijn vooralsnog geen signalen van ernstige veiligheidsproblematiek rondom het recreatiegebied en de jachthavens. In het kader van de aanpak van ondermijning is er in de afgelopen jaren actief ingezet op o.a. de jachthavens in de gemeente door middel van integrale controles.

Jeugd en veiligheid

- Ten opzichte van 2019 is het aantal meldingen van jeugdoverlast in Barendrecht fors gestegen. Opvallend is dat de meeste meldingen van jeugdoverlast afspeelen in de wijken Centrum, Noord, Havenkwartier en Vrijenburg. Eventueel is er in bepaalde wijken sprake van een lagere acceptatieniveau van leefgeluiden vanwege cultuurverschillen; onvoldoende algemene voorzieningen voor jongeren in de openbare ruimte; en een groter aandeel van jeugd in de bevolkingssamenstelling van bepaalde wijken.
- Hoewel er een sterke daling is in het aantal verwijzen naar Halt, zijn de redenen voor verwijzing ernstiger dan in 2019. Zo zijn er een aantal jongeren die verwezen zijn naar Halt wegens drugs, mishandeling en/of bedreiging en het hebben van een wapen. Mogelijke verklaringen voor de daling van het aantal Halt-trajecten zijn dat delicten snel te zwaar zijn voor een Halt-traject; dat er een tal andere interventie maatregelen zijn voor jongeren; en een Halt-traject wellicht niet meer passend is voor jongeren die al eerder een Halt-traject hebben ondergaan.
- Het totaal aantal jeugdigen verdachten is sinds 2019 licht gedaald. In vergelijking met 2021 is er wel een lichte stijging. Het grootste groep van de jeugdigen verdachten zijn jongeren die verdacht worden van verkeersmisdrijven en vermogensmisdrijven. Dit komt overeen met de trends die zichtbaar zijn op provinciaal niveau.
- Het aantal scholieren in Barendrecht die ooit heeft gerookt en/of dagelijks rookt ligt hoger dan de regionale percentages. Ook ligt het aantal jongeren die binge drinkt hoger. De partners geven aan dat zij de toenemende mate van roken onder jongeren erkennen. Vooral de intocht van alternatieven van roken, zoals vapes en snus, zien zij vaker. Door deze alternatieve middelen is het laagdrempeliger geworden om voor jongeren te roken.
- De toenemende geweld op school vormt een aandachtspunt voor alle ketenpartners in Barendrecht. Hier wordt actief op ingezet door middel van het samenwerkingsverband 'Jeugd en excessief geweld'. De grootste aandachtspunten zijn de ontwikkelingen op het gebied van jonge aanwas, toenemende straatcultuur en (steek)wapenbezit onder jongeren. Dit zijn landelijke trends waarbij culturele en opvoedingsproblematiek een rol speelt.
- Er zijn op enkele scholen zorgen rondom verkeersveiligheid. Dit komt voort uit verkeersonveilig gedrag door scholieren en door ouders die hun kinderen naar school brengen.

Fysieke veiligheid

- De gemeente heeft de afgelopen jaren fors ingezet op verkeersveiligheid om de objectieve en subjectieve veiligheid in onze wijken te vergroten. Vanuit het cluster Veiligheid ligt de focus de komende jaren op gedragsbeïnvloeding en handhaving van onveilige verkeerssituaties.
- Uit de resultaten van de evaluatie pilot WBF blijkt dat 41% verzocht heeft om informatie over brandveiligheid. Daarnaast is 21% vrijblijvend/nieuwsgierig naar informatie over brandveiligheid en de werkzaamheden van de WBF. Dit blijken vooral inwoners zijn die op de workshops afkwamen die gegeven zijn en die de WBF hebben ontmoet. Opvallend is dat 6% gebruik heeft gemaakt van het spreekuur. 20% van de ondervraagden had vragen over rookmelders en koolmonoxidemelders. Daarnaast heeft 6% een hulp en adviesaanvraag gedaan.
- De WBF heeft verwezen naar de juiste instanties en/of heeft een huisbezoek gebracht om verder te spreken met de bewoner(s).
- De ingang van de Omgevingswet betekent op lokaal niveau dat gemeenten verplicht zijn om een omgevingsplan samen te stellen. Hierin worden ontwikkelingsrichtingen van een bepaald gebied en randvoorwaarden voor de voorgenomen activiteiten vastgelegd. Tevens wordt in dit plan de geboden omgevingskwaliteit binnen het plangebied gemotiveerd en onderbouwd, waardoor een vertaalslag wordt gemaakt naar omgevingsveiligheid. Gemeenten worden ook verantwoordelijk gesteld voor bescherming van inwoners binnen aandachtsgebieden. Voorbeelden hiervan zijn het inzetten op risicocommunicatie; zorgen voor vlucht- en schuilmogelijkheden en het treffen van aanvullende bouwmaatregelen in een voorschiftengebied.
- Gemeenten hebben tijdens de coronacrisis laten zien dat zij onmisbaar zijn in crisistijden. Veel noodmaatregelen op rijksniveau vragen immers om lokale vertaling. Gemeenten zijn wettelijk verplicht om opdrachten die vanuit de regio binnen komen met prioriteit te behandelen (Wet veiligheidsregio's). Dit loopt via een Regionaal Operationeel Team en een Regionaal Beleidsteam van de Veiligheidsregio. Een belangrijkste leerpunt uit de langdurige crises betreft dan ook het afstemmen van een duidelijke lijnorganisatie. Het is van belang dat er een kern Team Bevolkingszorg (TBz) wordt georganiseerd vanuit de organisatie. De opbouw van de kern TBz dient vanaf

de werkvloer door te gaan tot aan de top van de organisatie, waarbij gebruik wordt gemaakt van de crisisstructuur. De werkzaamheden van de kern Tbz dienen hierbij goed te worden afgestemd op de crisis en de te verrichten taken vanuit de regio, zodat alle vragen en problemen op lange termijn 'in de lijn' worden opgelost.

Integriteit en veiligheid

Polarisatie en radicalisering

- Onderzoek wijst uit dat veel Nederlanders de manier van samenleven als belangrijk maatschappelijk probleem ervaren. Te zien is dat Nederland de laatste jaren steeds meer is gepolariseerd. 'Een vergelijking tussen 2019 en 2021 laat zien dat polarisatie in die twee jaar substantieel was toegenomen.
- Ondanks de breed gedeelde perceptie van verdergaande polarisatie, wijst wetenschappelijk onderzoek naar de publieke opinie niet op eenduidige polarisatie trends.
- Daarnaast laat de mate waarin burgers partijpolitieke polarisatie waarnemen sinds de jaren tachtig geen duidelijke stijging zien³. De afkeer tussen politieke kampen van alle tijden en komt en gaat het met golven.
- In algemene zin kan worden opgemerkt dat gevallen van polarisatie (Maatschappelijk ongenoegen) moeilijk te duiden zijn.

Georganiseerde/ondermijnende criminaliteit

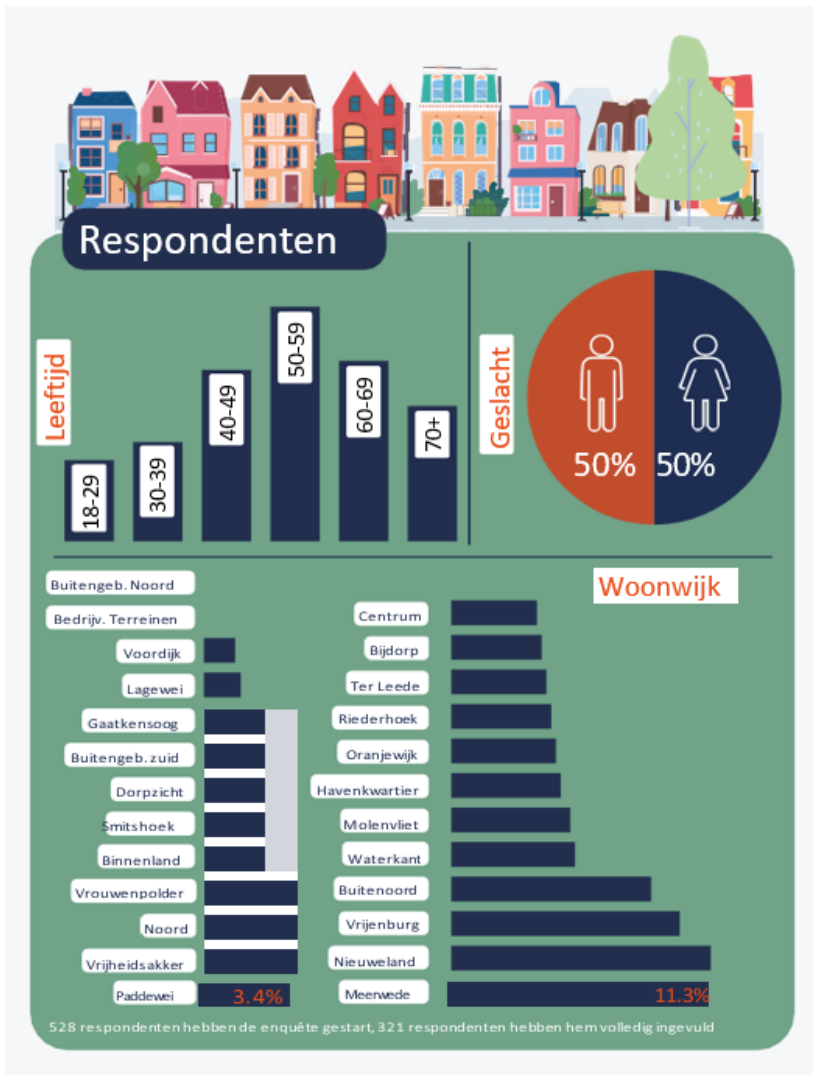
- Vanuit de afdeling APV en Bijzondere wetten hebben er meerdere zogenoemde BIBOB onderzoeken plaatsgevonden. In 2019 waren dit er 6, in 2020 4, in 2021 7, in 2022 12 en in het 1e Q 2023 10.
- In Barendrecht is t.a.v. illegale drugshandel 16 maal een last onder bestuursdwang opgelegd vanaf het eerste kwartaal van 2019 tot het eerste kwartaal van 2023. Tevens zijn er in 2021 tot het eerste kwartaal 2023 12 bestuurlijke waarschuwingen uitgedeeld op basis van de Opiumwet.
- Tijdens controles van bedrijventerreinen zijn meer dan 300 ondernemers bezocht waarvan 43 ondernemers nader onderzocht. Hierbij zijn 4 panden gesloten o.b.v. de APV en Opiumwet, 2 bestuurlijke waarschuwingen gegeven, harddrugs en een vuurwapen aangetroffen en ruim 1 miljoen euro's in beslag genomen.⁴
- De eerste regionale monitor mensenhandel is in 2022 opgezet. Die monitor bood in de eerste instantie informatie die makkelijk te ontsluiten was, zoals het aantal strafrechtelijke onderzoeken en het aantal uitgevoerde bestuurlijke controles. Deze cijfers zeggen echter op zichzelf echter weinig over de aard van de problematiek.
- Uit de regionale monitor mensenhandel 2021 valt op dat een afwijking is te zien tussen het geschatte aantal slachtoffers mensenhandel in de regio en het daadwerkelijk aantal aangetroffen slachtoffers. Voorlopig is nog niet duidelijk welke factoren hierbij een rol spelen.
- Informatieveiligheid
- Het aantal gevallen van cybercrime is afgenomen (-59%) in de gemeente. In 2020 was sprake van 19 gevallen, 2021 34 gevallen en in 2022 was sprake van 14 gevallen. In de Eenheid is sprake van een stijging van +3%.
- Het aantal misdrijven horizontale fraude (-31%) is afgenomen. In 2020 was sprake van 318 gevallen, 2021 324 gevallen en in 2022 was sprake van 223 gevallen. In de Eenheid is ook sprake van een daling van -26%.
- In 2022 was sprake van 120 gevallen van (potentiele) risico's, datalekken en incidenten gemeente Barendrecht.
- Ambtelijke en bestuurlijke integriteit
- Het landelijke percentage politieke ambtsdragers bij decentrale overheden dat vanuit hun functie te maken had met agressie of geweld, is gestegen van 23 procent in 2014 naar 49 procent in 2022. Ook ernstige incidenten nemen in aantal toe. Daarnaast vindt agressie vaker plaats via sociale media.
- Het aangiftepercentage daalt: van dertien procent in 2014 naar zeven procent in 2022.
- Bijna de helft (47%) ondervindt nadelige gevolgen van incident. Dit uit zich vooral in een afname van het werkplezier. Het percentage ambtsdragers dat nadelige effecten ervaart, is hoger dan in eerdere jaren (rond de 40 procent).
- Van de ambtenaren die contact hebben met burgers, heeft 33 procent te maken gehad met een vorm van agressie, bedreiging of intimidatie. Verbale agressie komt het meest voor.
- Het percentage incidenten waarvan aangifte wordt gedaan, is gedaald van dertien procent in 2016 naar vijf procent in 2022.
- Vier op de tien medewerkers (42%) die te maken hadden met externe agressie of geweld, hebben hiervan nadelige effecten ervaren. In 2016 was dit 37 procent.

3) Sociaal en Cultureel Planbureau rapport burgerperspectieven 2022, Den Haag, december 2022.

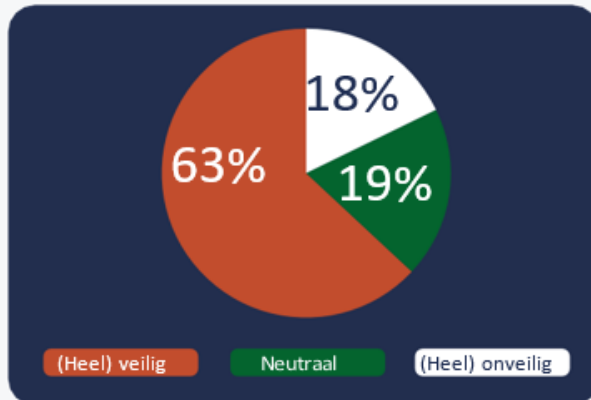
4) Evaluatie project Mistral, 2022.

- Op landelijk niveau zijn negen op de tien politieke ambtsdragers bekend met gedragscode en de verplichting om nevenfuncties te melden.
- Van de negen vormen van niet-integer gedrag is belangenverstremgeling de meest waargenomen vorm die politieke ambtsdragers (menen te) zien bij hun collega-ambtsdragers, gevolgd door het meestemmen over zaken met persoonlijk belang en het misbruik maken van of niet vertrouwelijk omgaan met gevoelige informatie.
- Het niet naleven van (integriteits-)regels rond het aannemen van geschenken en het ingaan op uitnodigingen zien politieke ambtsdragers veel minder gebeuren.
- Op het moment dat men zelf te maken krijgt met een morele kwestie, zouden vrijwel alle politieke ambtsdragers op zoek gaan naar advies, bijvoorbeeld bij een collega of een steunpunt.
- Medewerkers zijn in meerderheid bekend met onderdelen van het integriteits-beleid. Dit geldt met name voor de regels over het omgaan met vertrouwelijke informatie en in mindere mate voor de taken van de vertrouwenspersoon, de geldende gedragscode en de regeling voor het melden van misstanden.
- De overgrote meerderheid (90%) vindt dat collega's zich inzetten om de taken zo goed mogelijk uit te voeren. Ook vertrouwt men erop dat collega's de waarheid spreken.
- Drie op de tien medewerkers hebben in het afgelopen jaar weleens het vermoeden gehad dat integriteitsregels niet zijn nageleefd door collega's
- In de gemeente Barendrecht laten de cijfers een daling zien van (-63%) van situaties waarbij geweld is gebruikt tegen politie ambtenaren. In 2020 was sprake van 3 gevallen, in 2021 van 8 en in 2022 van 3 gevallen. In de Eenheid is het percentage gestegen tot +12%.
- Als het gaat om de veilige publieke taak dan is ook een daling te zien in de gemeente Barendrecht (-80%). In 2020 was sprake van 2 gevallen in 2022 van 5 en in 2022 van 9 gevallen. In de Eenheid is het percentage gestegen tot +56%.

Bijlage 2: Factsheet resultaten inwonersenquête

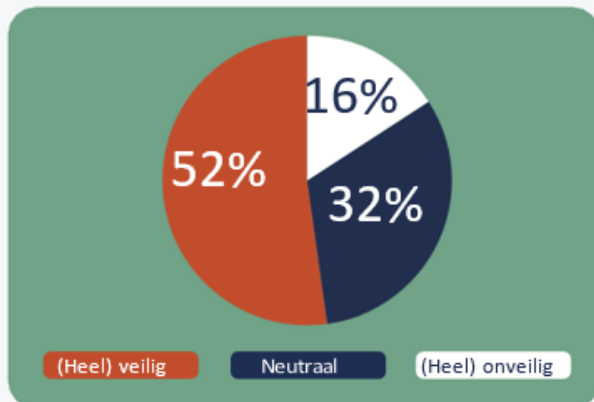
Hoe veilig voel je je in je buurt?

Waardoor

Hoe veilig voel je je in Barendrecht?

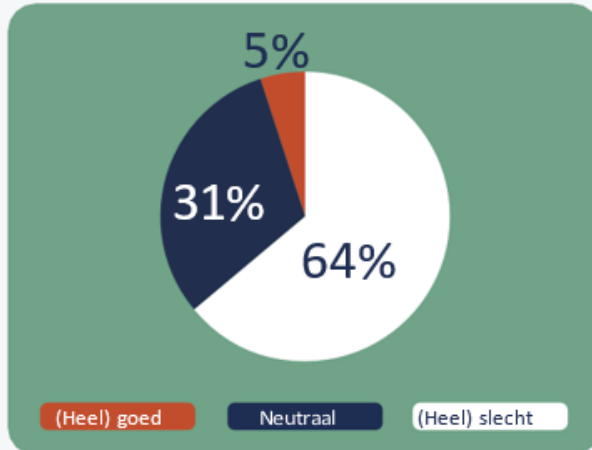
Waardoor

Hoe goed word je geïnformeerd over de omgevingsveiligheidsrisico's?

Risico's door opslag, productie en het transport van gevaarlijke stoffen

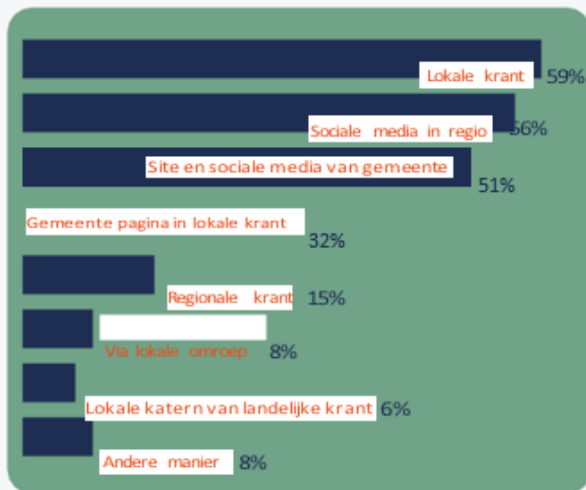
- Ik ontvang nooit informatie
- Ik weet niet waar de informatie te vinden is
- Ik ontvang te laat informatie

Wil je op de hoogte blijven van dingen die met veiligheid in de gemeente te maken hebben?

Ja 77%

Nee

Hoe wil je op de hoogte blijven?

15 veiligheidsaspecten, waar de gemeente aandacht aan kan geven, op volgorde van wat de respondent het belangrijkste vindt.

1. Jeugdcriminaliteit
2. Criminaliteit dat ons leven beïnvloedt
3. Aanpak overlast in buurt
4. Veel voorkomende criminaliteit
5. Veilig uitgaan
6. Onveilige winkelgebieden
7. Jeugdoverlast
8. Polarisatie en radicalisering
9. Verkeersonveilige situaties
10. Onveilige bedrijventerreinen
11. Voorkomen van onveiligheid tijdens evenementen
12. Onveilige situaties in en om de scholen
13. Georganiseerde criminaliteit
14. Cybercrime
15. Crisisbeheersing